

ČESKÁ REPUBLIKA

USNESENÍ

Ústavního soudu

Ústavní soud rozhodl soudcem zpravodajem Tomášem Langáškem o ústavní stížnosti stěžovatele: **Federální státní podnik „Podnik pro správu majetku v zahraničí“ Kanceláře prezidenta Ruské federace**, sídlem Maly Kazenny pereulok 3, Moskva, Ruská federace, jednající prostřednictvím odštěpného závodu Federální státní podnik „Podnik pro správu majetku v zahraničí“ Kanceláře prezidenta Ruské federace, sídlem Na Zátorce 590, Praha 6, zastoupeného JUDr. Michalem Pacovským, advokátem, sídlem Čelakovského sady 433/10, Praha 2, proti rozhodnutí Ministerstva financí ze dne 29. dubna 2024 č. j. MF-11339/2024/3902-6 a rozhodnutí Finančního analytického úřadu ze dne 14. prosince 2023 č. j. FAU-200360/2023/033, za účasti **Ministerstva financí** a **Finančního analytického úřadu** jako účastníků řízení a **M. V.**, jako vedlejší účastnice řízení takto:

Ústavní stížnost se odmítá.

O d ů v o d n ě n í:

1. Finanční analytický úřad vede se stěžovatelem řízení podle zákona č. 69/2006 Sb., o provádění mezinárodních sankcí, ve znění pozdějších předpisů.
2. Dne 15. listopadu 2023 vydal Finanční analytický úřad příkaz, kterým rozhodl, že se na dva pozemky, které jsou evidovány v duplicitním vlastnictví stěžovatele (respektive Ruské federace) a M. V. (vedlejší účastnice), vztahují mezinárodní sankce podle nařízení Rady (EU) č. 269/2014 ze dne 17. března 2014, o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem narušujícím nebo ohrožujícím územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny. Stěžovatel, který je podle svého tvrzení subjektem, který má za Ruskou federaci oprávnění s nemovitostmi nakládat, podal proti tomuto příkazu včas odpor, v důsledku čehož byl příkaz zrušen a bylo zahájeno správní řízení.

3. Dne 14. prosince 2023 vydal Finanční analytický úřad napadené rozhodnutí – předběžné opatření, kterým stěžovateli a Ruské federaci (ať už jedná prostřednictvím Velvyslanectví Ruské federace, Kanceláře prezidenta Ruské federace, jiné organizační složky anebo jakýmkoli jiným způsobem) zakázal použít pozemky jakýmkoli způsobem k získání finančních prostředků, zboží nebo služeb. Finanční analytický úřad k vydání předběžného opatření vedla obava z ohrožení provedení exekuce vyvolaná tím, že pozemky spravuje subjekt zařazený na vnitrostátní sankční seznam podle zákona č. 1/2023 Sb., o omezujících opatřeních proti některým závažným jednáním uplatňovaným v mezinárodních vztazích (sankční zákon). Odvolání stěžovatele proti předběžnému opatření zamítlo Ministerstvo financí napadeným rozhodnutím.

4. Stěžovatel na úvod ústavní stížnosti uvedl, že proti napadeným rozhodnutím nemůže podat správní žalobu, neboť rozhodnutí předběžné povahy jsou z přezkumu správními soudy vyloučena. Stěžovatel tedy vyčerpal všechny prostředky, které mu zákon poskytuje k ochraně jeho práva.

5. Stěžovatel namítá řadu nedostatků ve výroku i odůvodnění předběžného opatření, jakož i v odůvodnění rozhodnutí Ministerstva financí. Tuto argumentaci však není nutné podrobněji rekapitulovat s ohledem na nepřipustnost ústavní stížnosti.

6. Podle § 75 odst. 1 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů, je ústavní stížnost nepřipustná, jestliže stěžovatel nevyčerpal všechny procesní prostředky, které mu zákon poskytuje k ochraně jeho práva (ve smyslu § 72 odst. 3 zákona o Ústavním soudu).

7. V citovaném ustanovení se odráží zásada subsidiarity ústavní stížnosti, z níž logicky plyne též princip minimalizace zásahů Ústavního soudu do činnosti orgánů veřejné moci. Ústavní stížnost je posledním prostředkem k ochraně práva a nastupuje až tehdy, kdy již není možná náprava standardním postupem před jinými orgány veřejné moci. Ústavní soudnictví je vybudováno na zásadě přezkumu věcí pravomocně skončených, ve kterých již případnou protiústavnost nelze napravit jiným způsobem. Ochrana základních práv (čl. 4 Ústavy České republiky) je svěřena primárně obecným soudům. Ústavní stížnost má místo teprve po vyčerpání všech dostupných efektivních prostředků ochrany (stanovisko ze dne 4. března 2014 sp. zn. Pl. ÚS-st. 38/14, ST 38/72 SbNU 599, vyhlášené pod č. 40/2014 Sb., bod 15 a tam citovaná judikatura; stanovisko pléna se týkalo přípustnosti ústavní stížnosti v trestní věci, avšak citovaná východiska jsou obecná).

8. Stěžovatel napadá ústavní stížností rozhodnutí Ministerstva financí a Finančního analytického úřadu vydaná v rámci veřejné správy. K přezkumu takových rozhodnutí jsou povolány v první řadě správní soudy v řízení podle zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní. Teprve po neúspěšném absolvování této cesty k ochraně svých práv se stěžovatel může obrátit na Ústavní soud.

9. Na uvedeném nic nemění ani skutečnost, že na napadená rozhodnutí se dle tvrzení stěžovatele vztahuje výluka ze soudního přezkumu pro rozhodnutí předběžné povahy [§ 70 písm. b) soudního řádu správního]. Tato výluka odráží skutečnost, že na rozhodnutí předběžné povahy, jehož účinky trvají jen omezenou dobu, navazuje rozhodnutí konečné, které lze soudně přezkoumat (rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 27. října 2009 č. j. 2 Afs 186/2006-54, č. 1982/2010 Sb. NSS). Tímto způsobem je právo adresátů takových rozhodnutí na soudní ochranu zajištěno dostatečně (nález ze

dne 3. listopadu 1999 sp. zn. Pl. ÚS 8/99, N 153/16 SbNU 135, vyhlášený pod č. 291/1999 Sb., který se sice vztahoval ke dřívější úpravě správního soudnictví v části páté zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění účinném do 31. prosince 2002, nicméně jeho závěry jsou plně přenositelné i na úpravu kompetenčních výluk v soudním řádu správním).

10. Pokud tedy na napadená rozhodnutí skutečně dopadá výluka ze správně-soudního přezkumu (což Ústavní soud, respektuje v tomto směru plně primární roli Nejvyššího správního soudu při výkladu soudního řádu správního, nepředjímá, ostatně to pro výsledek tohoto řízení není rozhodující), dostane se stěžovateli soudní ochrany v rámci přezkumu konečného rozhodnutí (obdobně usnesení ze dne 20. července 2023 sp. zn. I. ÚS 1733/23). Tento pořad práva musí stěžovatel respektovat. Bylo by absurdní, kdyby měl stěžovatel v důsledku kompetenční výluky pro správní soudy bez dalšího přímý přístup k Ústavnímu soudu. Jinými slovy, kompetenční výluka pro správní soudy nemůže zpravidla vést k tomu, aby jejich činnost suploval Ústavní soud, jenž zásahy do práv stěžovatelů posuzuje z hlediska ústavního pořádku a nikoli podústavního práva (zákonů). Stěžovatelova argumentace přitom zpochybňuje spíše zákonnost než ústavnost napadených rozhodnutí.

11. Jen pro úplnost Ústavní soud podotýká, že aplikace kompetenční výluky pro rozhodnutí předběžné povahy na napadená rozhodnutí není zcela jistá. Jak totiž nedávno podotkl sám Nejvyšší správní soud, předběžné opatření nelze bez dalšího považovat za rozhodnutí předběžné povahy podle § 70 písm. b) s. ř. s. (rozsudek ze dne 15. února 2024 č. j. 9 As 19/2024-33, bod 30). Nicméně, jak již bylo uvedeno, primární roli při výkladu soudního řádu správního má Nejvyšší správní soud (usnesení ze dne 10. srpna 2017 sp. zn. I. ÚS 2161/17, bod 7, přiměřeně též náleze ze dne 4. ledna 2022 sp. zn. Pl. ÚS 34/21, body 24 a 25), který se však k povaze předběžného opatření vydávaného Finančním analytickým úřadem podle zákona o provádění mezinárodních sankcí dosud nevyjádřil (a zřejmě k tomu nedostane příležitost ani v této věci, neboť stěžovatel se proti napadeným rozhodnutím u správních soudů nebránil, nýbrž se obrátil přímo na Ústavní soud, to je však jeho procesní strategie, která jde k jeho tíži). Pokud by však napadená rozhodnutí nebyla rozhodnutími předběžné povahy ve smyslu § 70 písm. b) soudního řádu správního, tím spíše by byl dán důvod pro odmítnutí ústavní stížnosti pro nevyčerpání všech dostupných prostředků ochrany.

12. Zbývá dodat, že stěžovatel netvrdil, ani neprokazoval, že by snad Ústavní soud měl výjimečně ústavní stížnost, navzdory její nepřipustnosti, projednat na základě § 75 odst. 2 zákona o Ústavním soudu (pro její význam podstatně přesahující vlastní zájmy stěžovatele či pro značné průtahy v řízení, v jehož rámci bylo napadené předběžné opatření vydáno; tvrzení, že není patrné, kdy dojde k meritornímu rozhodnutí, zjevně nestačí).

13. Ústavní soud proto soudcem zpravodajem mimo ústní jednání a bez přítomnosti účastníků odmítl ústavní stížnost jako nepřipustnou [§ 43 odst. 1 písm. e) ve spojení s § 75 odst. 1 zákona o Ústavním soudu].

14. Ústavní soud pro úplnost doplňuje, že vzhledem k odmítnutí ústavní stížnosti pro nepřipustnost nebylo účelné zabývat se podrobněji otázkou, zda je Ruská federace jako katastrální vlastník nemovitostí, byť duplicitní, formálně další vedlejší účastníci tohoto řízení, když ostatně stěžovatel tvrdí, že je plně oprávněn disponovat s jejími

nemovitostmi, resp. je spravovat. Z toho plyne, že pro účely vydání tohoto usnesení postačí jednat toliko se stěžovatelem a jen jemu, nikoli navíc ještě Ruské federaci, toto usnesení doručovat.

Poučení: Proti usnesení Ústavního soudu není odvolání přípustné.

V Brně dne 14. srpna 2024

Tomáš Langášek
soudce zpravodaj